

Avsiktsförklaring

Akademien för smart specialisering

2022–2028

Inledning

Mellan Region Värmland (RV) och Karlstads universitet (Kau) har följande avsiktsförklaring om forskningssamarbete för åren 2022- 2028 träffats.

Avsiktsförklaringen är den fjärde i sitt slag och innebär att samarbetet utvecklas ytterligare genom att parterna tillsammans vidareutvecklar Akademin för smart specialisering som modell för samarbetet. Det gemensamma arbetet bygger vidare på resultat och erfarenheter från tidigare samarbeten samt tar avstamp i rekommendationer från den utvärdering som genomfördes under 2020 under ledning av OECD (*Evaluation of the Academy for smart specialisation, June 2020*).

Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för hållbar smart specialisering 2022-2028 (VRIS4¹) samt *Karlstads universitets Vision och strategi 2030* utgör grunden för samarbetet i denna avsiktsförklaring. Akademin för smart specialisering ska förstås som ett verktyg för att genomföra konkreta aktiviteter som leder mot förverkligandet av visioner och uppfyllelse av uppsatta mål, i enlighet med dessa strategier.

Genom samarbetet *Akademin för smart specialisering* möjliggörs satsningar inom, eller mellan, de utpekade specialiseringarna i Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för hållbar smart specialisering 2022-2028 – VRIS4. De satsningar som görs ska bidra till att genomföra VRIS4 och samtidigt vara kvalitetsdrivande för forskning och utbildning vid Karlstads universitet. Genom en bred deltagarinvolvering under arbetet med att ta fram VRIS4, har ett antal förstärkande resurser samt förhållningssätt utkristalliserats, beskrivna i form av *arbetssätt och perspektiv*. Dessa kan ge stöd och vägledning för de resultat som ska uppnås och kan på olika sätt integreras i de satsningar som görs. I VRIS4 har hållbarhetsperspektiven arbetats in med större tydlighet än i den föregående VRIS3, där ett fjärde "S" nu läggs till de tre tidigare i formuleringen "Smart Sustainable Specialisation Strategy". Denna förstärkning är i linje med Karlstads universitets vision och strategiska mål, att utveckla kunskap och kompetens som berikar individen och bidrar till ett hållbart samhälle.

Som ett komplement till detta dokument kommer en bilaga att finnas som ett levande dokument där olika rutiner och instruktioner för det operativa samarbetet kommer att beskrivas.

De specialiseringar och perspektiv som gäller för samarbeten inom ramen för avsiktsförklaringen är följande:

Specialiseringar

- Skoglig bioekonomi
- Digital hälsoinnovation
- Avancerad tillverkning och komplexa system
- Attraktion genom hållbar platsutveckling

¹ VRIS4: Värmland Research and Innovation Strategy for Sustainable Smart Specialisation.

- Hållbara systemlösningar med solel i centrum
- Livsmedel i hållbara samspel
- Dataspel och spelifiering

Perspektiv

- Hållbar utveckling (som övergripande perspektiv)
- Cirkulär ekonomi
- Digitalisering
- Jämställdhet och inkludering
- Samhällssäkerhet
- Social innovation
- Värdeskapande tjänster

Utöver forskningsatsningarna kopplat till de olika specialiseringarna och perspektiven så drivs samarbetet via en plattform som ett stöd för att utveckla samverkan och Akademin för smart specialisering som helhet.

Strategisk avsikt med Akademin för smart specialisering

Akademin för smart specialisering ska vara ett verktyg för omvandlingen och förnyelsen av värmländskt näringsliv och offentlig sektor samt för utveckling av forskning och utbildning på Karlstads universitet. Avsikten med Akademin för smart specialisering är att bidra till innovation genom att skapa ökad långsiktighet i samarbetet och att tydliggöra prioriteringar, öka involveringen av näringsliv, offentlig verksamhet och civilsamhälle, öka kapaciteten att vara med i internationella forsknings- och innovationsprojekt samt att skapa uppmärksamhet både nationellt och i och utanför EU för samarbetet.

Budgetramar, finansieringsmål och förutsättningar

Region Värmland avsätter som en grund och lägsta nivå en ram på 70 miljoner kronor för perioden 2022-2028 med möjligheter att utöka ramen vid behov efter överenskommelse mellan parterna. Det vill säga i genomsnitt 10 miljoner kronor per år. Vid en eventuell förlängning av avsiktsförklaringen ökas den ekonomiska ramen i proportion till förlängningstiden.

Region Värmlands finansiering förutsätter en minst lika stor finansiering av Karlstads universitet. Dessutom är målet att projekten sammantaget inom Akademin för smart specialisering ska inbringa extern medfinansiering med minst lika stor del som RV:s respektive Kau:s insatser. Avsikten är att andra finansiärer knyts till projekten så att dessa får en bred, uthållig och växande finansieringsbas. Näringslivets engagemang och medfinansiering ska uppmärksammas. En strävan ska vara att maximera företagens engagemang och potentiella nytta genom att i projekten finna en lämplig balans mellan företagens medfinansiering i form av egen tid i förhållande till medfinansiering i form av kontanter. En ambition ska vara att verka för ytterligare uppväxling, det vill säga att andelen av finansieringen från andra aktörer som statliga och privata finansiärer nationellt samt från

EU:s fonder och program ska öka för projekten inom Akademin för smart specialisering jämfört med den förra programperioden där finansieringsfördelningen var Kau-43%, RV-30%, tredje part-27%.

Uppväxlingen kan ske antingen direkt inom det specifika projektet eller via andra projekt som det etableras tydligt samarbete med.

Förutom projekt med tillhörande budget kopplat till de olika specialiseringarna, arbetssätten och perspektiven, så avsätts medel för utveckling och drift av Akademin för smart specialisering som samarbetsplattform.

Utöver detta ska strävan vara att etablera ytterligare projekt som knyter an till de smarta specialiseringarna men som finansieras utanför denna avsiktsförklaring. Dessa sammanställs och presenteras årligen.

Strategisk och operativ styrning

För att säkerställa och möjliggöra att de olika projekten och satsningarna inom ramen för Akademin för smart specialisering genomförs, finns en övergripande ledningsstruktur. Denna struktur består av en styrgrupp och en arbetsgrupp.

Styrgruppen (SG) består av:

Från RV

- Ordförande och vice ordförande i regionala utvecklingsnämnden
- Regional utvecklingsdirektör med enhetschef regional utveckling som ersättare

Från Kau

- Rektor
- Prorektor

Adjungerade och föredragande i styrgruppen är akademisamordnarna:

- Strateg för forskning och innovation på Region Värmland
- Avdelningschef för Grants and Innovation Office på Karlstads universitet.

Styrgruppen fastställer avsiktsförklaringen, följer upp projekten, satsningarna och budgeten på en övergripande nivå, koordinerar inför beslut om utökning av ramen för samarbetet samt beslutar i strategiska frågor.

Arbetsgruppen, som rapporterar till styrgruppen, har till uppgift att granska projektansökningar, kontinuerligt följa upp de ingående projekten och aktiviteterna, bevaka att möjligheter till medfinansiering tas tillvara samt utveckla samarbetet som helhet.

I arbetsgruppen ingår förutom nämnda samordnare även beredningshandläggare från RV, forsknings- och finansiell rådgivare samt forskningshandläggare från Kau.

Uppföljning, årliga avstämningar och utvärdering

Arbetsgruppen sammanställer, med stöd i underlag från projektledarna för pågående projekt, årligen en rapport om utfallet av samarbetet inom Akademin för smart specialisering där betydelsefulla tecken på framgångar och resultat rapporteras till styrgruppen.

Arbetsgruppen ska även säkerställa att den rapportering som görs hänger samman med den monitoreringsprocess som finns avseende smart specialiserings strategin som helhet.

Arbetsgruppen lämnar även lägesrapporter till styrgruppen i samband med styrgruppens möten.

Utöver den kontinuerliga rapporteringen till styrgruppen ska en halvtidsutvärdering genomföras under 2025, samt en slututvärdering i samband med avslut av avsiktsförklaringens tidsperiod.

Ansökningsprocess för projekt inom ramen för avsiktsförklaringen

För att de olika projekten inom Akademin för smart specialisering ska ge så mycket effekt som möjligt och vara av gemensam strategisk betydelse, ska alla ansökningar genomföras enligt en gemensamt utformad och fastlagd process. Utgångspunkten är att varje enskilt projekt ska göra en ansökan om medfinansiering hos Region Värmland, i aktuellt anvisat projektansökningssystem. Det enskilda, inom Akademin för smart specialisering finansierade projektet, kan även ingå i större ansökningar, både nationella och internationella. Alla enskilda ansökningar ska godkännas av rektor på Kau innan ansökan går till RV och följa aktuella anvisningar för denna process.

Kau är ansvarigt för att ansökningar kommer in i så god tid till RV att de kan beredas innan beslut fattas, att projekten genomförs enligt tidplan, att rekvrirera ersättning för upparbetade kostnader i enlighet med fastställd rutin och om tidplaner inte håller meddela detta i god tid, med möjlighet att begära förlängning av pågående projekt.

RV ansvarar för att bereda inkomna ärenden och fatta beslut i gällande delegationsordning. I de fall en ansökningsprocess hos en tredje finansiär kräver ett besked om medfinansiering från RV innan den formella beslutsprocessen är genomförd kan RV bistå en sådan ansökan genom ett "letter of intent" som är godkänt av styrgruppen för Akademin för smart specialisering.

Denna avsiktsförklaring innebär ingen garanti för finansiering, utan ska ses som ett planeringsunderlag för båda parter och en intention om ökad prioritet av i detta sammanhang relevant forskning och utveckling.

Omförhandling och uppsägning av avsiktsförklaringen

Denna avsiktsförklaring gäller mellan 2022-04-01 och 2028-12-31. Båda parter kan säga upp. Uppsägningstiden under perioden är 1 år. Eventuell uppsägning av beslutade projekt prövas enligt villkoren i de aktuella projekten. Vid uppsägning ska parterna sträva efter att minimera eventuella avvecklingskostnader.

Den finansiella och innehållsliga ramen kan omförhandlas under perioden och nya prioriteringar kan göras. Förändringar i prioriteringar och inriktningen av denna avsiktsförklaring kan dock endast ske efter dialog och överenskommelse inom styrgruppen.

Avgränsningar för samarbetet

Samarbetet avgränsas till att gälla utveckling inom de utpekade områdena för smart specialisering och till att stärka resurserna för de angivna arbetssätten och perspektiven så att dessa kan integreras i arbetet, samt till utveckling av Akademin för smart specialisering som helhet (plattformarbetet).

Följande omfattas ej av denna avsiktsförklaring: beställningar från RV i form av t ex utredningar, utvärderingar; utbildningsinsatser och samarbeten i form av t ex gemensam profilering av universitet och region (utöver profileringen av Akademin för smart specialisering) och informations- och påverkansarbete (med undantag av sådant som ingår i Akademin för smart specialisering). Ej heller ingår i denna avsiktsförklaring de delar som rör samverkansavtalet om klinisk forskning mellan Region Värmland och Karlstads universitet (inom vilket samarbete beskrivs som syftar till att stärka den kliniska forskningen och bidra till forskning med hög kvalitet och relevans för hälso- och sjukvård).

Karlstad 2022- 05-11

För Region Värmland

Stina Höök
Regionråd

Åsa Johansson
Regionåd

Karlstad 2022- 05-16

För Karlstads universitet

Johan Sterte
Rektor